

Kaupunginhallituksen konsernijaosto 19.04.2021 § 23

§ 23

Toimiohjeen antaminen Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry:n valtuuskunnan kokoukseen 30.4.2021 ja lausunnon antaminen ehdotuksesta yhdistyksen uudeksi strategiaksi

Valmistelijat / lisätiedot:

Nieppola Tommi
Jyrkkä Maria
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallituksen konsernijaosto antaa Uudenmaan virkistysalueyhdistys (Uuvi) ry:n valtuuskunnan 30.4.2021 kokoukseen Espoon kaupungin edustajille toimiohjeeksi:

1

- Kannattaa Uuvin toimintakertomuksen hyväksymistä vuodelta 2020

- Kannattaa tilinpäätöksen vahvistamista ja tilikauden 2020 alijäämän (-17 262,40 euroa) kirjaamista toimintapääomatilille ja merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomus

- Kannattaa vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille ja muille tilivelvollisille

- Toimia valtuuskunnan kokouksessa asiakohdassa taloussuunnitelman vahvistaminen vuosille 2022-2026 sekä taloudelliset suuntaviivat vuoden 2022 talousarvion pohjaksi siten, että yhdistyksen jäseniltään perimä investointimaksu (0,14 euroa/asukas) poistetaan vuosiksi 2022 ja 2023

2

Todeta Espoon kaupungin lausuntona valtuuskunnan kokouksessa, että Uuvin ehdotus strategiaksi antaa hyvän pohjan tulevalle Uuvin toiminnalle. Uuvin toimintaa tulee ehdotetussa strategiassa Espoon kaupungin mukaan kuitenkin suunnata tulevina vuosina nimenomaan jo olemassa olevien virkistyspalveluiden edelleen kehittämiseen. Tehtäviensä toteuttamiseksi Uuvilla on jo olemassa varsin kattava 40 virkistysalueen verkosto. Strategiaehdotus kaipaa jonkin verran sanallista tiivistämistä.

Käsittely

Vuornos mm. Laakson kannattamana ehdotti, että toimiohjeeseen lisätään seuraava lause: omistajille tulee esitellä lähivuosien investointisuunnitelma uusien alueiden maahankinnoista. Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Vuornoksen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Pursula Vuornoksen kannattamana ehdotti toimiohjeen 1. kohtaa muutetaan seuraavasti: kokousedustajalle annetaan toimiohjeeksi ”toimia valtuuskunnan kokouksessa asiakohdassa taloussuunnitelman vahvistaminen vuosille 2022-2026 sekä taloudelliset suuntaviivat vuoden 2022 talousarvion pohjaksi siten, että yhdistyksen jäseniltään perimä investointimaksu (0,14 euroa/asukas) poistetaan vuosiksi 2022 ja vuoden 2023 investointimaksua arvioidaan yhdistyksen toimittaman investointisuunnitelman pohjalta.” Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallituksen konsernijaosto antoi Uudenmaan virkistysalueyhdistys (Uuvi) ry:n valtuuskunnan 30.4.2021 kokoukseen Espoon kaupungin edustajille toimiohjeeksi:

1

- Kannattaa Uuvin toimintakertomuksen hyväksymistä vuodelta 2020
- Kannattaa tilinpäätöksen vahvistamista ja tilikauden 2020 alijäämän (-17 262,40 euroa) kirjaamista toimintapääomatilille ja merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomus
- Kannattaa vastuuvapauden myöntämistä hallituksen jäsenille ja muille tilivelvollisille
- Toimia valtuuskunnan kokouksessa asiakohdassa taloussuunnitelman vahvistaminen vuosille 2022-2026 sekä taloudelliset suuntaviivat vuoden 2022 talousarvion pohjaksi siten, että yhdistyksen jäseniltään perimä investointimaksu (0,14 euroa/asukas) poistetaan vuodeksi 2022 ja vuoden 2023 investointimaksua arvioidaan yhdistyksen toimittaman investointisuunnitelman pohjalta.

2

Todeta Espoon kaupungin lausuntona valtuuskunnan kokouksessa, että Uuvin ehdotus strategiaksi antaa hyvän pohjan tulevalle Uuvin toiminnalle. Uuvin toimintaa tulee ehdotetussa strategiassa Espoon kaupungin mukaan kuitenkin suunnata tulevina vuosina nimenomaan jo olemassa olevien virkistyspalveluiden edelleen kehittämiseen. Tehtäviensä toteuttamiseksi Uuvilla on jo olemassa varsin kattava 40 virkistysalueen verkosto. Strategiaehdotus kaipaa jonkin verran sanallista tiivistämistä. Omistajille tulee esitellä lähivuosien investointisuunnitelma uusien alueiden maahankinnoista.

Selostus

Valtuuskunnan kokouksen esityslistaluonnos liitteineen saapui 8.4.2021. Virallinen esityslista toimitetaan Uuvista saadun tiedon mukaan myöhemmin.

Toimintakertomus

Toimintakertomuksen mukaan seudullinen yhteistyö Helsingin seudun Viherkehän ympärillä jatkui ja syventyi. Uuvi koordinoi edelleen yhteistyötä, ja mukana olivat Uudenmaan liitto, Metsähallitus sekä alueen kunnat (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kirkkonummi, Sipoo, Vihti). Yhteistyön tarkoituksena on kehittää toiminnallista verkostomaista kokonaisuutta Helsingin seudun ulkoilu- ja viheralueista, kehittää toimijoiden välistä

yhteistyötä, roolitusta ja alueiden profiloitumista, sekä toimia alustana näitä alueita koskeville kehittämistoimille.

Keväällä 2020 valmistui toimintakertomuksen mukaan Viherkehän viestintä- ja markkinointilähtöinen toimintakonsepti, joka laadittiin yhdessä toimialan asiantuntijan FlowHouse oy:n kanssa. Konseptin määrittelyn lisäksi FlowHousen kanssa selvittiin digitaalisten alusta- ja viestintäratkaisujen toteuttamismahdollisuuksia. Näiden pohjalta yhteistyökumppanien kanssa valittiin toimintamalli, jossa Viherkehään liittyvää yhteisviestintää aletaan toteuttaa Uuvin viestintäkanavien kautta. Tämän myötä käynnistettiin Uuvi.fi -sivuston uudistaminen karttapohjaiseksi Viherkehä-palvelusivustoksi, jonne koottavista Viherkehän alueen julkisten toimijoiden ulkoilukohteista ja palveluista viestitään jatkossa kokonaisuutena. Pilottivaiheen jälkeen arvioidaan palvelun alueellisen laajentamisen edellytyksiä.

Alueisiin liittyvää suunnittelua vietiin eteenpäin pääasiassa suunnitelmien mukaan. Vuoden 2020 poikkeusolot vaikuttivat hidastavasti Pirttisaaren kehittämissuunnittelutyön etenemiseen, erityisesti sidosryhmäyhteistyön osalta. Näin ollen Pirttisaaren osalta suunnittelussa ei päästy aivan tavoitteisiin asti, vaan suunnitelmat valmistuvat 2021. Kalliosaaren osalta Helsingin kaupungilla on meneillään itäisen saariston hoito- ja kehittämissuunnitelman laatimistyö, jonka johdosta Kalliosaaren kehittämissuunnitteluprosessia päädyttiin pidentämään ajallisesti. Varlaxuddenin osalta kehittämissuunnittelu laadittiin osana käyttö- ja hoitosuunnitelmaa. Luonnonhoitosuunnitelmia tarkistettiin ja päivitettiin neljällä virkistysalueella (Kolahalmen, Kopparnäs-Störsvik, Pikku Leikosaari, Pirttisaari). Käyttö- ja hoitosuunnitelma tehtiin kolmelle virkistysalueelle (Kolahalmen, Pikku Leikosaari, Varlaxudden).

Vaikka erilainen ulkoilu on lisääntynyt vuosi vuodelta jo pitkän aikaa, koronapandemian myötä kävijämäärät kasvoivat myös Uuvin monilla kohteilla reilusti. Kävijäseurannan mukaan suosituimpia kohteita olivat Porkkalanniemi (n. 115 000 kävijää), Kopparnäs (n. 91 000 kävijää) sekä Sarvikallio (n. 86 000 kävijää). Näiden alueiden kävijämäärät ovat maakunnallisestikin merkittäviä; vertailuna esimerkiksi Sipoonkorven kansallispuistossa 2019 oli n. 102 000 kävijää. Lisääntynyt käyttö nosti kuluneena vuonna myös ylläpidon resurssitarvetta huomattavasti. Luontokohteiden suuren suosion ei odoteta olleen ohimenevä ilmiö, vaan alueiden suunnittelussa ja ylläpidossa on syytä varautua myös jatkossa aiempia korkeampien kävijämäärien pysyvään tasoon.

Tilinpäätös

Hallitus hyväksyy vuoden 2020 tilinpäätöksen ja esittää valtuuskunnalle, että vuoden 2020 alijäämä -17 262,40 euroa siirretään toimintapääomatilille.

Toiminnan tuotot toteutuivat kokonaisuudessaan liki talousarvion mukaisesti, n. + 4,5%. Talousarviossa ennakoitua enemmän tuottoa kertyi lähinnä luonnonhoidosta. Myös Porkkalan yhteishoidon veloitus oli ennakoitua suurempi, koska yhteishoidon kulut kasvoivat.

Toimiston kustannuspaikka toteutui n. - 4 % talousarviota pienempänä. Alitusta syntyi henkilöstökuluissa, kun toimiston kokonaistyöpanos oli hieman ennakoitua pienempi. Myös muissa kululajeissa syntyi alitusta, mutta vastaavasti viestinnän panostukset olivat talousarviota suuremmat.

Hallinnon kustannuspaikalla kuluja syntyi tuntuvasti talousarviota vähemmän, kun kokouksiin osallistuttiin pääasiassa sähköisessä ympäristössä. Siten sekä matkakulut että kokouskulut jäivät pieneen osaan ennakoitua. Kokonaisuudessaan kustannuspaikalla syntyi alitusta yli -36% talousarvioon.

Virkistysalueiden kustannuspaikka toteutui n. +17 % yli talousarvion. Ylitys syntyi alueiden ylläpidon eri kululajeista, kun voimakkaasti lisääntyneet kävijämäärät lisäsivät ylläpidon tarvetta tuntuvasti. Ylläpidon menot toteutuivat n. 1,5-kertaisina talousarvioon nähden. Muutamissa kustannuspaikan kululajeissa syntynyt alitus paikkasi hieman kokonaisuutta.

Kuluneena vuonna yhdistyksen alueilla tehtiin myös kehittämiseen liittyvää palveluvarustuksen uusimista ja uudisrakentamista viime vuosia enemmän. Investointien kokonaismäärä oli yhteensä vajaa 138 000 euroa.

Yhdistyksen pääasiallinen tulonlähde on jäsenkuntien vuotuiset palvelu- ja investointimaksut, jotka perustuvat jäsenkuntien asukasmääriin. Yhdistyksen toiminnan kustannukset katetaan pääsääntöisesti jäsenkunnilta perittävillä palvelumaksuilla (0,50 euroa/as vuonna 2021). Palvelumaksut kattavat tällä hetkellä noin 85 % vuosittaisista käyttökustannuksista. Muut tulot ovat lähinnä vuokratuloja sekä jonkin verran muita myyntituloja. Kunnilta peritään lisäksi vuosittainen investointimaksu (0,14 euroa/as vuonna 2021) alueiden hankintaa ja muita investointeja varten.

Ohjeellinen taloussuunnitelma 2022-2026

Taloussuunnitelmassa ei esitetä kuntamaksutason leikkaamista palvelumaksutasosta, koska operatiivisen toiminnan kulut nousevat palveluiden käyttäjämäärien jatkuvasti kasvaessa, ja resurssien vähentäminen operatiivisesta toiminnasta aiheuttaisi välittömästi palveluiden huonontumisen sekä alueiden virkistyskäyttö- ja luontoarvojen heikentymisen. Sen sijaan maksutason leikkaamista esitetään investointimaksutasoon, joka suunnitelmassa pudotetaan koko suunnitelmakauden ajaksi 50 %:lla vuoden 2021 tasosta. Leikkaus vähentää kuntien maksurasitusta väestönkasvuennuste huomioiden ensimmäisenä suunnitelmavuonna 2022 reilut 8,6 % edellisen vuoden tasosta.

Espoon kaupungin mukaan Uuvin tulevassa toiminnassa ja uudistettavassa strategiassa on otettava paremmin huomioon sen omistajien taloudelliset realiteetit. Taloudellisesti kestävä Espoo – ohjelma muun muassa edellyttää, että yhdistyksille ja yhteisöille maksetut jäsenmaksut perustuvat varsinaiseen rahantarpeisiin, toiminnan kuluihin ja investointitarpeisiin.

Espoon kaupunki on analysoinut Uuvin edellytyksiä toteuttaa tehtäviään, sen taloudellista tilannetta ja Uuvin omistajiltaan keräämiä palvelumaksuja ja investointirahastoon perittäviä maksuja. Uuvin virkistysalueiden verkosto on jo varsin kattava. Uuvi ei ole tehnyt maa-aluehankintoja viime aikoina. Uuvin taloudellinen tilanne on kokonaisuutena varsin vahva.

Espoon kaupunki on päätenyt edellä mainituilla perusteilla siihen, että Uuvin jäsenkunniltaan perimiä investointimaksuja on mahdollista alentaa Uuvin palvelutasoa vaarantamatta. Ylimääräistä varallisuutta ei ole syytä

turhaan kerryttää Uuviin nykyisessä kuntatalouksien tilanteessa. Uuvilla on esimerkiksi arvopapereita yli 1 milj. euron arvosta.

Investointimaksu tulee siksi poistaa vuosina 2022 ja 2023. Uuvi tulee Espoon kaupungin arvion mukaan hyvin toimeen olemassa olevalla varallisuudellaan. Vuodesta 2024 lähtien asiaa arvioidaan uudelleen. Tahtotilana tällä hetkellä on, että investointimaksu lähtökohtaisesti vähintään puolitetaan. Uuvin vahva taloudellinen tilanne mahdollistaa Espoon kaupungin näkemyksen mukaan tarpeelliset investoinnit tulevaisuudessa.

Lausuntopyyntö ehdotuksesta uudeksi yhdistyksen strategiaksi 2026

Uudenmaan virkistysalueyhdistys Uuvi on pyytänyt 9.4.2021 mennessä jäsenkunnilta ja tukijäsenjärjestöiltä lausuntoa ehdotuksesta uudeksi strategiaksi. Espoon kaupunki haki lisää aikaa lausunnon antamiseksi yhdessä valtuuskunnan kokousta koskevan toimiohjeen kanssa.

Uuvin mukaan uudistettavan strategian tavoitteena on fokusoida organisaation tehtävää ja roolia sekä kehittää toiminnan periaatteita ja toimintamallia muuttuvassa toimintaympäristössä ja ulkoilukulttuurissa. Uudella strategialla pyritään Uuvin mukaan kestävästi vastaamaan entistä paremmin sekä palveluiden käyttäjien että jäsenkuntien tarpeisiin. Tehtäviensä toteuttamiseksi Uuvilla on jo noin 40 virkistysalueen verkosto.

Ehdotuksessa uudeksi Uuvin strategiaksi kuvataan kattavasti Uuvin toiminta-ajatusta ja sen roolia toimintaympäristössä: Uuvi luo puitteet hyvinvointia lisääville luonnossa liikkumisen kokemuksille. Samalla Uuvin toimintatavat sidotaan luontevasti niitä koskeviin arvoihin: ekologinen, sosiaalinen, kulttuurinen ja taloudellinen kestävyys.

Toimintaa ohjattaisiin ehdotuksen mukaan seuraavien strategisten painopisteiden avulla:

- 1) Olosuhteiden tarjoaminen (alueverkosto ja sen kehittäminen; erikoistuminen ja lisäarvon tuottaminen; virkistysarvojen ja luontoarvojen yhteensovittaminen alueiden käytössä). Uuvin oma seudullisesti kattava sekä kysyntään ja tarpeisiin vastaava alueverkosto tarjoaa monipuolisia puitteita luonnossa liikkumiselle ja harrastamiselle.
- 2) Viestintä (seudullinen ulkoilumahdollisuuksista viestiminen) ja
- 3) Seudullinen verkostoyhteistyö (ulkoilun olosuhteiden kehittäminen yhteistyössä).

Lausunto

Uuvin ehdotus yhdistyksen strategiaksi antaa hyvän pohjan tulevalle Uuvin toiminnalle. Uuvin toimintaa tulee ehdotetussa strategiassa Espoon kaupungin mukaan kuitenkin suunnata tulevina vuosina nimenomaan jo olemassa olevien virkistyspalveluiden edelleen kehittämiseen. Tehtäviensä toteuttamiseksi Uuvilla on jo varsin kattava 40 virkistysalueen verkosto. Strategiaehdotus kaipaa jonkin verran sanallista tiivistämistä.

Päätöshistoria